

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వరధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాసధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాసధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, ద్వ్యశీతితమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ ద్వ్యశీతితమోఽధ్యాయః

పులస్త్య ఉవాచ

అనేన తవ ధర్మజ్ఞ ప్రశ్రయేణ దమేన చ ।

సత్యేన చ మహాభాగ తుష్టోఽస్మి తవ సువ్రత ॥ 82-1॥

యస్యేదృశస్తే ధర్మోఽయం పితృవాక్యాశ్రితోఽనఘ ।

తేన పశ్యసి మాం పుత్ర ప్రీతిశ్చ పరమా త్వయి ॥ 82-2॥

అమోఘదర్శి భీష్మాహం బ్రూహి కిం కరవాణి తే ।

యద్వక్ష్యసి కురుశ్రేష్ఠ తస్య దాతాస్మి తేఽనఘ ॥ 82-3॥

భీష్మ ఉవాచ

ప్రీతే త్వయి మహాభాగ సర్వలోకాభిపూజితే ।

కృతమేతావతా మన్యే యదహం దృష్టవాన్ ప్రభుమ్ ॥ 82-4॥

యది త్వహమనుగ్రాహ్యః తవ ధర్మభృతాం వర ।

సందేహం తే ప్రవక్ష్యామి తన్నే త్వం ఛేత్తుమర్హసి ॥ 82-5॥

అస్తి మే హృదయే కశ్చిత్ తీర్థేభ్యో ధర్మసంశయః ।

తమహం శ్రోతుమిచ్ఛామి తద్ భవాన్ వక్తుమర్హతి ॥ 82-6॥

ప్రదక్షిణాం యః పృథివీం కరోత్యమరసన్నిభ ।

కిం ఫలం తస్య విప్రర్షే తన్నే బ్రూహి సునిశ్చితమ్ ॥ 82-7॥

పులస్త్య ఉవాచ

హంత తే కథయిష్యామి యదృషీణాం పరాయణమ్ ।

తదేకాగ్రమనాః పుత్ర శృణు తీర్థేషు యత్ ఫలమ్ ॥ 82-8॥

యస్య హస్తా చ పాదౌ చ మనశ్చైవ సుసంయతమ్ ।

విద్యా తపశ్చ కీర్తిశ్చ స తీర్థఫలమశ్నుతే ॥ 82-9॥

ప్రతిగ్రహోదపావృత్తః సంతుష్టో యేన కేనచిత్ ।
అహంకారనివృత్తశ్చ స తీర్థఫలమశ్నుతే ॥ 82-10॥

అకల్కకో నిరారంభః లఘ్వాహారో జితేంద్రియః ।
విముక్తః సర్వపాపేభ్యః స తీర్థఫలమశ్నుతే ॥ 82-11॥

అక్రోధనశ్చ రాజేంద్ర సత్యశీలో దృఢవ్రతః ।
ఆత్మోపమశ్చ భూతేషు స తీర్థఫలమశ్నుతే ॥ 82-12॥

ఋషిభిః క్రతవః ప్రోక్తా దేవేష్విహ యథాక్రమమ్ ।
ఫలం చైవ యథాతథ్యం ప్రేత్య చేహ చ సర్వశః ॥ 82-13॥

న తే శక్యా దరిద్రేణ యజ్ఞాః ప్రాప్తుం మహీపతే ।
బహూపకరణా యజ్ఞాః నానాసంభారవిస్తరాః ॥ 82-14॥

ప్రాప్యంతే పార్థివైరేతైః సమృద్ధైర్వా నరైః క్వచిత్ ।
నార్థన్యూనైర్నావగణైః ఏకాత్మభిరసాధనైః ॥ 82-15॥

యో దరిద్రైరపి విధిః శక్యః ప్రాప్తుం నరేశ్వర ।
తుల్యో యజ్ఞఫలైః పుణ్యైః తం నిబోధ యుధాం వర ॥ 82-16॥

ఋషీణాం పరమం గుహ్యమ్ ఇదం భరతసత్తమ ।
తీర్థాభిగమనం పుణ్యం యజ్ఞైరపి విశిష్యతే ॥ 82-17॥

అనపోష్య త్రిరాత్రాణి తీర్థాన్యనభిగమ్య చ ।
అదత్త్వా కాంచనం గాశ్చ దరిద్రో నామ జాయతే ॥ 82-18॥

అగ్నిష్టోమాదిభిర్యజ్ఞైః ఇష్ట్యా విపులదక్షిణైః ।
న తత్ ఫలమవాప్నోతి తీర్థాభిగమనేన యత్ ॥ 82-19॥

నృలోకే దేవదేవస్య తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ।
పుష్కరం నామ విఖ్యాతం మహాభాగః సమావిశేత్ ॥ 82-20॥

దశకోటిసహస్రాణి తీర్థానాం వై మహామతే ।

సాన్నిధ్యం పుష్కరే యేషాం త్రిసంధ్యం కురునందన ॥ 82-21॥

ఆదిత్యా వసవో రుద్రాః సాధ్యాశ్చ సమరుద్గణాః ।

గంధర్వాస్సరస్వత్యైవ నిత్యం సన్నిహితా విభో ॥ 82-22॥

యత్ర దేవాస్తపస్తప్త్యా దైత్యా బ్రహ్మర్షయస్తథా ।

దివ్యయోగా మహారాజ పుణ్యేన మహతాన్వితాః ॥ 82-23॥

మనసాప్యభికామస్య పుష్కరాణి మనస్వినః ।

పూయంతే సర్వపాపాని నాకప్పష్టే చ పూజ్యతే ॥ 82-24॥

తస్మిన్స్తీర్ణే మహారాజ నిత్యమేవ పితామహాః ।

ఉవాస పరమప్రీతః భగవాన్ కమలాసనః ॥ 82-25॥

పుష్కరేషు మహాభాగ దేవాః సర్పిగణాః పురా ।

సిద్ధిం సమభిసంప్రాప్తాః పుణ్యేన మహతాన్వితాః ॥ 82-26॥

తత్రాభిషేకం యః కుర్యాత్ పితృదేవార్చనే రతః ।

అశ్వమేధాద్ దశగుణం ఫలం ప్రాహుర్మనీషిణాః ॥ 82-27॥

అప్యేకం భోజయేద్ విప్రం పుష్కరారణ్యమాశ్రితః ।

తేనాసౌ కర్మణా భీష్మ ప్రేత్య చేహ చ మోదతే ॥ 82-28॥

శాకైర్మూలైః ఫలైర్వాపి యేన వర్తయతే స్వయమ్ ।

తద్ వై దద్యాద్ బ్రాహ్మణాయ శ్రద్ధావాననసూయకః ॥ 82-29॥

తేనైవ ప్రాఘ్నుయాత్ ప్రాజ్ఞః హయమేధఫలం నరః ।

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రా వా రాజసత్తమ ॥ 82-30॥

న వై యోనౌ ప్రజాయంతే న్నాతాస్తీర్ణే మహాత్మనః ।

కార్తికీం తు విశేషేణ యో భిగచ్ఛతి పుష్కరమ్ ॥ 82-31॥

ప్రాప్నుయాత్ స నరో లోకాన్ బ్రహ్మణః సదనేఽక్షయాన్ ।

సాయంప్రాతః స్మరేద్ యస్తు పుష్కరాణి కృతాంజలిః ॥82-32॥

ఉపస్పృష్టం భవేత్ తేన సర్వతీర్థేషు భారత ।

జన్మప్రభృతి యత్ పాపం స్త్రియా వా పురుషేణవా ॥ 82-33॥

పుష్కరే స్నాతమాత్రస్య సర్వమేవ ప్రణశ్యతి ।

యథా సురాణాం సర్వేషామ్ ఆదిస్తు మధుసూదనః ॥ 82-34॥

తథైవ పుష్కరం రాజన్ తీర్థానామాదిరుచ్యతే ।

ఉష్వ్యా ద్వాదశ వర్షాణి పుష్కరే నియతః శుచిః ॥ 82-35॥

ఋతూన్ సర్వానవాప్నోతి బ్రహ్మలోకం స గచ్ఛతి ।

యస్తు వర్షతం పూర్ణమ్ అగ్నిహోత్రముపాసతే । 82-36॥

కార్తికీం వా వసేదేకాం పుష్కరే సమమేవ తత్ ॥

82-37॥

త్రీణి శృంగాణి శుభ్రాణి త్రీణి ప్రస్రవణాని చ ।

పుష్కరాణ్యాదిసిద్ధాని న విద్మస్తత్ర కారణమ్ ॥ 82-38॥

దుష్కరం పుష్కరే గంతుం దుష్కరం పుష్కరే తపః ।

దుష్కరం పుష్కరే దానం వస్తుం చైవ సుదుష్కరమ్ ॥ 82-39॥

ఉప్య ద్వాదశరాత్రం తు నియతో నియతాశనః ।

ప్రదక్షిణముపావృత్య జంబూమార్గం సమావిశేత్ ॥ 82-40॥

జంబూమార్గం సమావిశ్య దేవర్షిపితృసేవితమ్ ।

అశ్వమేధమువాప్నోతి సర్వకామసమన్వితః ॥ 82-41॥

తత్రోప్య రజనీః పంచ పూతా త్మా జాయతే నరః ।

న దుర్గతిమువాప్నోతి సిద్ధిం ప్రాప్నోతి చోత్తమామ్ ॥ 82-42॥

జంబూమార్గాదుపావృత్య గచ్ఛేత్ తందులికాశ్రమమ్ ।

న దుర్గతిమువాప్నోతి బ్రహ్మలోకం చ గచ్ఛతి ॥ 82-43॥

ఆగస్త్యం సర ఆసాద్య పితృదేవార్చనే రతః ।
త్రిరాత్రోపోషితో రాజన్ అగ్నిష్టోనుఫలం లభేత్ ॥ 82-44॥

శాకవృత్తిః ఫలైర్వాపి కౌమారం విందతే సరమ్ ।
కణ్వాశ్రమం తతో గచ్ఛేత్ శ్రీజుష్టం లోకపూజితమ్ ॥ 82-45॥

ధర్మారణ్యం హి తత్ పుణ్యమ్ ఆద్యం చ భరతర్షభ ।
యత్ర ప్రవిష్టమాత్రో వై సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ 82-46॥

అర్చయుత్వా పితౄన్ దేవాన్ నియతో నియతాశనః ।
సర్వకామసమృద్ధస్య యజ్ఞస్య ఫలమశ్నుతే ॥ 82-47॥

ప్రదక్షిణం తతః కృత్వా యయాతి పతనం వ్రజేత్ ।
హయమేధస్య యజ్ఞస్య ఫలం ప్రాప్నోతి తత్ర వై ॥ 82-48॥

మహాకాలం తతో గచ్ఛేత్ నియతో నియతాశనః ।
కోటితీర్థముపస్పృశ్య హయమేధఫలం లభేత్ ॥ 82-49॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞః స్థాణోస్తీర్థముమాపతేః ।
నామ్నా భద్రవటం నామ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ॥ 82-50॥

తత్రాభిగమ్య చేశానం గోసహస్రఫలం లభేత్ ।
మహాదేవప్రసాదాచ్చ గాణపత్యం చ విందతి ॥ 82-51॥

సమృద్ధమసపత్నం చ శ్రియా యుక్తం నరోత్తమః ।
నర్మదాం తు సమాసాద్య నదీం త్రైలోక్యవిశ్రుతామ్ ॥ 82-52॥

తర్పయిత్వా పితౄన్ దేవాన్ అగ్నిష్టోనుఫలం లభేత్ ।
దక్షిణం సింధుమాసాద్య బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః ॥ 82-53॥

అగ్నిష్టోనుమనాప్నోతి విమానం చాధిరోహతి ।

చర్మణ్యతీం సమాసాద్య నియతో నియతాశనః ।
రంతిదేవాభ్యనుజ్ఞాతమ్ అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ ॥82-54॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ హిమవత్పుతమర్బుదమ్ ।
పుధివ్యాం యత్ర వై చిద్రం పూర్వమాసీద్ యుధిష్ఠిర ॥ ॥82-55॥

తత్రాశ్రమో వసిష్ఠస్య త్రిషు లోకేషు విశ్రుతః ।
తత్రోష్య రజనీమేకాం గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ ॥82-56॥

పింగతీర్థముపస్పృశ్య బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః ।
కపిలానాం నరశ్రేష్ఠ శతస్య ఫలమశ్నుతే ॥ ॥82-57॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర ప్రభాసం తీర్థముత్తమమ్ ।
తత్ర సన్నిహితో నిత్యం స్వయమేవ హుతాశనః ॥ ॥82-58॥

దేవతానాం ముఖం వీర జ్వలనోఽనిలసారథిః ।
తస్మింస్తీర్థే నరః స్నాత్వా శుచిః ప్రయతమానసః ॥ ॥82-59॥

అగ్నిష్టోమాతిరాత్రాభ్యాం ఫలం ప్రాప్నోతి మానవః ।
తతో గత్వా సరస్వత్యాః సాగరస్య చ సంగమే ॥ ॥82-60॥

గోసహస్రఫలం తస్య స్వర్గలోకం చ విందతి ।
ప్రభయా దీప్యతే నిత్యమ్ అగ్నివద్ భరతర్షభ ॥ ॥82-61॥

తీర్థే సలిలరాజస్య స్నాత్వా ప్రయతమానసః ।
త్రిరాత్రముషితః స్నాతః తప్పయేత్ పితృదేవతాః ॥ ॥82-62॥

ప్రభాసతే యథా సోమః సోఽశ్వమేధం చ విందతి ।
వరదానం తతో గచ్ఛేత్ తీర్థం భరతసత్తమ ॥ ॥82-63॥

విష్ణోర్దుర్వాససా యత్ర వరో దత్తో యుధిష్ఠిర ।

వరదానే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 82-64॥

తతో ద్వారవతీం గచ్ఛేత్ నియతో నియతాశనః ।
పిండారకే నరః స్నాత్వా లభేద్ బాహుసువర్ణకమ్ ॥ 82-65॥

తస్మిన్స్తీర్ణే మహాభాగ పద్మలక్షణలక్ష్మితాః ।
అద్యాపి ముద్రా దృశ్యంతే తదద్భుతమరిందమ ॥ 82-66॥

త్రిశూలాంకాని పద్మాని దృశ్యంతే కురునందన ।
మహాదేవస్య సానిధ్యం తత్ర వై పురుషర్షభ ॥ 82-67॥

సాగరస్య చ సింధోశ్చ సంగమం ప్రాప్య భారత ।
తీర్థే సలిలరాజస్య స్నాత్వా ప్రయతమానసః ॥ 82-68॥

తర్చయిత్వా పితౄన్ దేవాన్ ఋషీంశ్చ భరతర్షభ ।
ప్రాప్నోతి వారుణం లోకం దీప్యమానం స్వతేజసా ॥ 82-69॥

శంకుకర్ణేశ్వరం దేవమ్ అర్చయిత్వా యుధిష్ఠిర ।
అశ్వమేధాద్ దశగుణం ప్రవదంతి మనీషిణః ॥ 82-70॥

ప్రదక్షిణముపావృత్య గచ్ఛేత్ భరతర్షభ ।
తీర్థం కురువరశ్రేష్ఠ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ॥ 82-71॥

దమీతి నామ్నా విఖ్యాతం సర్వసాపప్రణాశనమ్ ।
తత్ర బ్రహ్మాదయో దేవాః ఉపాసంతే మహేశ్వరమ్ ॥ 82-72॥

తత్ర స్నాత్వా చ పీత్వా చ రుద్రం దేవగణైర్వృతమ్ ।
జన్మప్రభృతి యత్ పాపం తత్ స్నాతస్య ప్రణశ్యతి ॥ 82-73॥

దమీ చాత్ర నరశ్రేష్ఠ సర్వదేవైరభిష్టుతః ।
తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్ర హయమేధమవాఘ్నయాత్ ॥ 82-74॥

గత్వా యత్ర మహాప్రాజ్ఞ విష్ణునా ప్రభవిష్ణునా ।
పురా శౌచం కృతం రాజన్ హత్వా దైతేయదానవాన్ ॥ 82-75॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర భీమాయాః స్థానముత్తమమ్ ।
గమనాదేవ తస్యాం హి హయమేధఫలం లభేత్ ॥ 82-76॥

స్నోత్వా కురువరశ్రేష్ఠ ప్రయతాత్మా సమాహితః ।
తర్వ్య దేవాన్ పితౄంశ్చైవ విష్ణులోకే మహీయతే ॥ 82-77॥

తీర్థే చాత్ర సరః పుణ్యం వసూనాం భరతర్షభ ।
తత్ర స్నోత్వా చ పీత్వా చ వసూనాం సమ్మతో భవేత్ ॥ 82-78॥

సింధూత్తమమితి ఖ్యాతం సర్వపాపప్రణాశనమ్ ।
తత్ర స్నోత్వా నరశ్రేష్ఠ లభేద్ బహు సువర్ణకమ్ ॥ 82-79॥

భద్రతుంగం సమాసాద్య శుచిః శీలసమన్వితః ।
బ్రహ్మలోకమవాప్నోతి గతిం చ పరమాం వ్రజేత్ ॥ 82-80॥

కుమారికాణాం శక్రస్య తీర్థం సిద్ధనిషేవితమ్ ।
తత్ర స్నోత్వా నరః క్షిప్రం స్వర్గలోకమవాప్నుయాత్ ॥ 82-81॥

రేణుకాయాశ్చ తత్రైవ తీర్థం సిద్ధనిషేవితమ్ ।
తత్ర స్నోత్వా భవేద్ విప్రః నిర్మలశ్చంద్రమా యథా ॥ 82-82॥

అథ పంచనదం గత్వా నియతో నియతాశనః ।
పంచయజ్ఞానవాప్నోతి క్రమశో యేఽనుకీర్తితాః ॥ 82-83॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర భీమాయాః స్థానముత్తమమ్ ।
తత్ర స్నోత్వా తు యోన్యాం వై నరో భరతసత్తమ ॥ 82-84॥

దేవ్యాః పుత్రో భవేద్ రాజన్ తప్తకుండలవిగ్రహః ।
గవాం శతసహస్రస్య ఫలం ప్రాప్నోతి మానవః ॥ 82-85॥

శ్రీకుండం తు సమాసాద్య త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ।
పితామహం నమస్కృత్య గోసహస్రశలం లభేత్ ॥ 82-86॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ విమలం తీర్థముత్తమమ్ ।
అద్యాపి యత్ర దృశ్యంతే మత్ప్యాః సావర్ణరాజతాః ॥ 82-87॥

తత్ర స్నాత్వా నరః క్షిప్రం వాసవం లోకమాఘ్నయాత్ ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా గచ్ఛేత పరమాం గతిమ్ ॥ 82-88॥

వితస్తాం చ సమాసాద్య సంతర్ప్య పితృదేవతాః ।
నరః ఫలమవాప్నోతి వాజపేయస్య భారత ॥ 82-89॥

కాశ్మీరశ్వేన నాగస్య భవనం తక్షకస్య చ ।
వితస్తాఞ్శ్చమితి ఖ్యాతం సర్వపాపప్రమోచనమ్ ॥ 82-90॥

తత్ర స్నాత్వా నరో నూనం వాజపేయమవాఘ్నయాత్ ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా గచ్ఛేచ్ఛ పరమాం గతిమ్ ॥ 82-91॥

తతో గచ్ఛేత వడవాం త్రిషు లోకేషు విశ్రుతామ్ ।
పశ్చిమాయాం తు సంధ్యాయామ్ ఉపస్పృశ్య యథావిధి ॥ 82-92॥

చరుం సప్తార్చిషే రాజన్ యథాశక్తి నివేదయేత్ ।
పితృణామక్షయం దానం ప్రవదంతి మనీషిణః ॥ 82-93॥

ఋషయః పితరో దేవాః గంధర్వాప్సరసాం గణాః ।
గుహ్యకాః కిన్నరా యక్షాః సిద్ధా విద్యాధరా నరాః ॥ 82-94॥

రాక్షసా దితిజా రుద్రాః బ్రహ్మా చ మనుజాధిప ।
నియతః పరమాం దీక్షామ్ ఆస్థాయాబ్దసహస్రికీమ్ ॥ 82-95॥

విష్ణోః ప్రసాదనం కుర్వన్ చరుం చ శ్రవయంతస్తథా ।
సప్తభిః సప్తభిశ్చైవ ఋగ్విస్తుష్టావ కేశవమ్ ॥ 82-96॥

దదావష్టగుణైశ్వర్యం తేషాం తుష్టస్తు కేశవః ।

యథాభిలషితానన్యాన్ కామాన్ దత్త్వా మహీపతే ॥ 82-97॥

తత్రైవాంతర్దధే దేవో విద్యుదభ్రేషు వై యథా ।

నామ్నా సప్తచరుం తేన ఖ్యాతం లోకేషు భారత ॥ 82-98॥

గనాం శతసహస్రేణ రాజసూయశతేన చ ।

అశ్వమేధసహస్రేణ శ్రేయాన్సప్తార్చిషే చరుః ॥ 82-99॥

తతో నివృత్తో రాజేంద్ర రుద్రం పదమథావిశేత్ ।

అర్చయిత్వా మహాదేవమ్ అశ్వమేధఫలం లభేత్ ॥ 82-100॥

మణిమంతం సమాసాద్య బ్రహ్మచారీ సమాహితః ।

ఏకరాత్రోపితో రాజన్ అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ 82-101॥

అథ గచ్ఛేత రాజేంద్ర దేవికాం లోకవిశ్రుతామ్ ।

ప్రసూతిర్యత్ర విప్రాణాం శ్రూయతే భరతర్షభ ॥ 82-102॥

త్రిశూలపాణే స్థానం చ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ।

దేవికాయాం నరః స్నాత్వా సమభ్యర్చ్య మహేశ్వరమ్ ॥ 82-103॥

యథాశక్తి చరుం తత్ర నివేద్య భరతర్షభ ।

సర్వకామసమృద్ధస్య యజ్ఞస్య లభతే ఫలమ్ ॥ 82-104॥

కామాఖ్యం తత్ర రుద్రస్య తీర్థం దేవనిషేవితమ్ ।

తత్ర స్నాత్వా నరః క్షిప్రం సిద్ధిం ప్రాప్నోతి భారత ॥ 82-105॥

యజనం యాజనం చైవ తథైవ బ్రహ్మవాలుకమ్ ।

పుష్పాంభశ్చ ఉపస్పృశ్య న శోచేన్మరణం గతః ॥ 82-106॥

అర్థయోజనవిస్తారా పంచయోజననూయతా ।

ఏతావతీ దేవికా తు పుణ్యాం దేవర్షిసేవితా ॥ 82-107॥

- తతో గచ్చేత ధర్మజ్ఞ దీర్ఘసత్రం యథాక్రమమ్ ।
తత్ర బ్రహ్మాదయో దేవాః సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః ॥ 82-108॥
- దీర్ఘసత్రముపాసంతే దీక్షితా నియతవ్రతాః । ॥82-109॥
- గమనాదేవ రాజేంద్ర దీర్ఘసత్రమరిందమ ।
రాజసూయాశ్వమేధాభ్యాం ఫలం ప్రాప్నోతి భారత ॥ 82-110॥
- తతో వినశనం గచ్చేత్ నియతో నియతాశనః ।
గచ్ఛత్యంతర్హితా యత్ర మేరుపృష్ఠే సరస్వతీ ॥ 82-111॥
- చమసేఽథ శివోద్భేదే నాగోద్భేదే చ దృశ్యతే ।
స్నాత్వా తు చమసోద్భేదే అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ 82-112॥
- శివోద్భేదే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ।
నాగోద్భేదే నరః స్నాత్వా నాగలోకమవాప్నుయాత్ ॥ 82-113॥
- శశయానం చ రాజేంద్ర తీర్థమాసాద్య దుర్లభమ్ ।
శతరూపవ్రతిచ్ఛన్నాః పుష్కరా యత్ర భారత ॥ 82-114॥
- సరస్వత్యాం మహారాజ అనుసంవత్సరం చ తే ।
దృశ్యంతే భరతశ్రేష్ఠ వృత్తాం వై కార్తికీం సదా ॥ 82-115॥
- తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్రు ద్యోతతే శశివత్ సదా ।
గోసహస్రఫలం చైవ ప్రాప్నుయాద్ భరతర్షభ ॥ 82-116॥
- కుమారకోటీమాసాద్య నియతః కురునందన ।
తత్రాభిషేకం కుర్వీత పితృదేవార్చనే రతః ॥ 82-117॥
- గవామయుతమాప్నోతి కులం చైవ సముద్ధరేత్ ।
తతో గచ్చేత ధర్మజ్ఞ రుద్రకోటిం సమాహితః ॥ 82-118॥
- పురా యత్ర మహారాజ మునికోటిః సమాగతా ।
హర్షేణ మహతా విష్టా రుద్రదర్శనకాంక్షయా ॥ 82-119॥

అహం పూర్వమహం పూర్వం ద్రక్ష్యామి వృషభధ్వజమ్ ।

ఏవం సంప్రస్థితా రాజన్ ఋషయః కిల భారత ॥ 82-120॥

తతో యోగీశ్వరేణాపి యోగమాస్థాయ భూపతే ।

తేషాం మన్యుప్రణాశార్థమ్ ఋషీణాం భావితాత్మనామ్ ॥82-121॥

ప్రస్థా కోటీతి రుద్రాణామ్ ఋషీణామగ్రతః స్థితా ।

మయా పూర్వతరం దృష్ట ఇతి తే మేనిరే పృథక్ ॥ 82-122॥

తేషాం తుష్టో మహాదేవః మునీనాం భావితాత్మనామ్ ।

భక్త్యా పరమయా రాజన్వరం తేషాం ప్రదిష్టవాన్ ॥ 82-123॥

అద్య ప్రభృతి యుస్మాకం ధర్మవృద్ధిర్భవిష్యతి ।

తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్రు రుద్రకోట్యాం నరః శుచిః ॥ 82-124॥

అశ్వమేధనువాస్నోతి కులం చైన సముద్ధరేత్ ।

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర సంగమం లోకవిశ్రుతమ్ ॥ 82-125॥

సరస్వత్యా మహాపుణ్యం కేశవం సముపాసతే ।

యత్ర బ్రహ్మాదయో దేవా ఋషయశ్చ తపోధనాః ॥ 82-126॥

అభిగచ్ఛంతి రాజేంద్ర చైత్రశుక్లచతుర్దశీమ్ ।

తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్రు విందేద్ బహుసువర్ణకమ్ ।

సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా బ్రహ్మలోకం చ గచ్ఛతి ॥ 82-127॥

ఋషీణాం యత్ర సత్రాణి సమాప్తాని నరాధిప ।

తత్రావసానమాసాద్య గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 82-128॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత తీర్థయాత్రాపర్వణి

పులస్త్యతీర్థయాత్రాయాం ద్వ్యశీతితమోఽధ్యాయః ॥82॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

